

**Kroniek nr: 19 van “Innemend Italië” op 738 ex.
Mijmeringen, bedenkingen, mededelingen, schrijfsels...**

FINO ALLA MORTE

Een bezoek aan Rome zonder een wandeling op of rond de Monte Celio is voor ons bijna ondenkbaar. Het zit in de kleine details. Controleren of de groentetuin naast de kerk van Gregorius de Grote nog wordt onderhouden, wat nonchalant rusten op de stenen troon in diezelfde kerk, genieten van de stilte in het park, terugkeren in de tijd onder de arcades van de Clivo di Scauro en vol bewondering genieten van schoonheid van de Santi Giovanni en Paolo, de titelkerk van de Belgische monseigneur De Kesel.

Op enkele honderden meter van de massa rond het Colosseum is het amper te geloven dat men zich in Rome bevindt. Maar op die septemberdag in 2018 was het totaal anders. Op het pleintje heerste een gezellige drukte. De kerk vormde immers het decor voor een groots huwelijksfeest. En daarvoor worden in Italië alle registers geopend. We lopen niet hoog

op met de Italiaanse bloemensierkunst, maar een kerk decoreren kunnen ze wel. Waarin de Italianen ook op de eerste plaats staan is het *fare bella figura*, of de kunst zich mooi te kleden. Bij huwelijken zijn jong en oud, smal en breed, lang en kort, zelfs arm en rijk steeds onberispelijk uitgedost.

EEN ROMANTISCH KERKJE...

Voor velen is het de ultieme droom: trouwen in Italië. Naast de wettelijke en praktische noodzakelijkheden rijst de allerbelangrijkste vraag: welke kerk moet je daarvoor uitkiezen? De Sint-Pietersbasiliek is wellicht moeilijk haalbaar. Ook om de dom van Milaan te vullen moet je al over een behoorlijk uitgebreide familie en vriendenkring beschikken. Want laten we wel wezen, als je alleen de eerste paar rijen stoelen kunt bezetten valt het niet aan te raden om in een grootstad de kathedraal af te huren. Zelfs al moet je in coronatijden wat meer ruimte tussenlaten.

We gaan op zoek naar aardige alternatieven: kleine, gezellige kerkjes. Vaak in romaanse stijl, opgetrokken in de lokale natuursteen, soms kilometers ver van de bewoonde wereld. Let wel, veel ervan kan je vooraf moeilijk inspecteren omdat ze potdicht zijn. Hoe je te weten komt wanneer het kerkje al dan niet te bezoeken valt? Richt je tot het best geïnformeerde bureau van toerisme: de lokale bar in het naburige dorp. Twee van de drie kerkjes die ik hier laat opdraven werden op die manier geselecteerd. Bij beide stonden we in vroegere tijden voor een gesloten deur. Al doende leert men veel in Italië. De derde was puur geluk. Telkens waren we getuige van een mooie ceremonie.

HUWELIJK IN EEN DOODLOPEND STRAATJE

We starten in de Abruzzes, in de buurt van Alba Fucens. Vanaf Rosciolo de'Marsi leidt een smalle landweg over 2 kilometer naar een kerkje, het enige wat nog rest van de voormalige Benedictijnerabdij **Santa Maria in Valle Porclaneta**. Het romaanse kerkje uit de 11de eeuw staat met de apsis naar ons toegekeerd en onmiddellijk vallen de twee rijen elegante pijlertjes op, gekleefd op de ruwe natuursteen. De voorzijde is uiterst eenvoudig en op het pleintje resten enkel nog de contouren van een toegangspoortje dat indertijd deel uitmaakte van de ommuring. Het geheel gaat volledig op in de omgeving.

Het interieur getuigt van eenzelfde verbluffende eenvoud. De ambone (soort van stenen preekstoel) rust op smalle pijlers en het altaargedeepte wordt onder andere afgebakend door een doksaal met iconische afbeeldingen. Boven het altaar zelf troont een stenen baldakijn. Al deze elementen gaan terug tot de 12de eeuw.

MOTARDS ALS ESCORTE

In de onmiddellijke omgeving van Caserta (Campania) ligt San Léucio waar zich een onbekend pareltje van industriële archeologie bevindt. Het terras van deze vroegere zijdespinnerij wordt vaak gebruikt als locatie voor de ultieme trouwfoto. Maar enkele

kilometer verder, bergopwaarts, ligt het dorpje **Sant'Angelo in Formis**. Met een basiliek.

Verwacht hier met de term basiliek geen grootse constructie. Integendeel. Maar je ontdekt er een van de allermooiste middeleeuwse kerkjes van de regio. Vijf elegante spitsboogjes nodigen de bezoeker uit om het heiligdom binnen te treden. Daar wacht je dan een schat aan muurschilderingen die deels teruggaan tot het einde van de 11de eeuw. Het geheel behoort tot de grootste verzamelingen van fresco's in Italië. Test hier even jouw kennis van het oude en nieuwe testament. Uitrusten daarna kan je het best op het kleine pleintje voor de kerk terwijl je geniet van een uitgestrekt panorama. Toen wij er waren werd de oldtimer begeleid door enkele motards. Indrukwekkend.

HET HUWELIJK BEZEGELEN MET EEN ZWAARD ?

Toscane ligt bezaaid met (ruïnes van) abdijen en afgelegen kerkjes die op of in de nabijheid van de legendarische pelgrimsroute *Via Francigena* dienst deden als stopplaatsen voor de bedevaarders naar Rome. De ruïne van San Galgano is daar een prachtig voorbeeld van, maar we laten deze even links liggen. Want vlakbij, op de heuvel **Montesiepi**, bevindt zich een prachtig rond kerkje dat in oorsprong teruggaat tot 1180. Vandaag is het vooral een toeristische attractie omdat het opgetrokken werd rond een steen waarin een zwaard steekt.

Een van de vele legendes vertelt dat de edelman Galgano Guidotti door de aartsengel Michael werd aangespoord om zijn wereldse rijkdom te ruilen voor een kluizenaarsleven. Galgano antwoordde dat deze ommezwaai hem even onmogelijk zou vallen dan

om met zijn zwaard een rots te doorboren. Om de aartsengel daarvan te overtuigen plantte hij de punt van zijn wapen op de rots. Het zwaard verdween echter bijna tot aan het heft, dit tot grote tevredenheid van de engel. Er is weinig verbeelding nodig om gelijkenissen te maken met de legende rond koning Arthur, Merlijn en Excalibur. Al gebeurt daar met het zwaard het omgekeerde.

Vandaag wordt het kerkje vooral gebruikt voor huwelijken. En bij ons bezoek deed dit mij onmiddellijk denken aan de uitdrukking: “huwen met de handschoen”. In vroegere tijden gebeurde het al vaker dat bij een adellijk huwelijk de bruidegom niet aanwezig kon zijn om welke reden dan ook. Een plaatsvervanger werd aangeduid om het huwelijk in zijn plaats te voltrekken. Hierom had hij de handschoen van de bruidegom bij zich. Om geldig te zijn moest een huwelijk natuurlijk “geconsumeerd” worden. Ook daarvoor had men een oplossing. De bruid en de afgevaardigde, namen (gekleed!) samen plaats op het bed met tussen hen beiden een blank zwaard. Nu, de actuele tortelduifjes hoeven zich geen zorgen te maken. Het zwaard zit echt rotsvast.

Een heel bekend voorbeeld van een “huwelijk met de handschoen” vond plaats in Firenze op 5 oktober 1600 tussen Maria de’Medici met Hendrik IV, koning van Frankrijk.

Buon Viaggio a tutte le copie sposate!

Marc Vandebon
Auteur van “Innemend Italië”
marc.vandebon@telenet.be
www.innemenditalie.be

Avondvullende voordrachten:

- Rome, andere paden
- Innemend Italië

Info op aanvraag

